

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Mateřská škola ve Velešíně

Obsah

1	Identifikační údaje školy.....	3
2	Charakteristika školy.....	4
2.1	Základní údaje.....	4
2.2	Charakter, lokalita a specifika budov	4
2.3.	Nejvyšší povolený počet dětí v mateřské škole.....	5
2.4.	Specifika jednotlivých tříd.....	5
3	Pedagogický tým školy.....	6
4	Podmínky vzdělávání.....	6
4.1	Psychosociální podmínky.....	6
4.2	Spolupráce se zákonnými zástupci.....	7
4.3	Organizace.....	8
4.4	Životospráva.....	9
4.5	Věcné podmínky.....	9
5	Charakteristika vzdělávacího programu.....	10
5.1	Vize a cíle vzdělávacího programu.....	10
5.2	Vzdělávací strategie a gramotnosti.....	10
5.2.1	Strategie.....	10
5.2.2.	Gramotnosti	26
5.3	Nastavení procesu pedagogického diagnostikování.....	26
5.4	Způsob zajištění individualizace vzdělávání na základě jejich potřeb, možností a zájmů.....	27
5.4.1	Plánování ve třídě mateřské školy – třídní vzdělávací plán.....	28
6	Vzdělávací obsah.....	30
6.1	Integrované bloky, jejich cíle a očekávané výsledky učení z oblastí.....	30
6.1.1	Přemýšlíme a sníme.....	30
6.1.2	Žijeme v pohybu.....	31
6.1.3	Pečujeme a chráníme.....	32
6.1.4	Kamarádíme se, oslavujeme.....	33
6.2	Další projekty a programy.....	34
6.2.1	Spolupráce s institucemi.....	35
6.2.2	Projekty.....	35
7	Plán autoevaluace.....	36
7.1	Plán evaluace podmínek vzdělávání.....	36
7.2	Plán evaluace vzdělávacího procesu.....	37
7.3	Hodnocení výsledků vzdělávání.....	38

1 Identifikační údaje školy

NÁZEV DOKUMENTU: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

„Na cestě za poznáním“

NÁZEV ŠKOLY: Mateřská škola ve Velešíně, Školní 223, 382 32 Velešín

KONTAKTY:

ŘEDITEL ŠKOLY: Mgr. Zuzana Vakoč

Tel.: 725 336 561   email: msvelesin@email.cz

ZÁSTUPCE ŘEDITELKY ŠKOLY: Bc. Karla Paňhová

Tel.: 601 501 621   email: ms.zastupkyne@seznam.cz

VEDOUcí ŠKOLNÍ JÍDELNY: Bc. Nela Čadová

Tel.: 602 394 738   email: skolka.velesin@centrum.cz

ZODPOVĚDNÁ OSOBA ZA TVORBU ŠVP: Bc. Kristýna Šípová

DATOVÁ SCHRÁNKA:83kk3jg

ÚDAJE O ZŘIZOVATELI: Město Velešín, Náměstí J. V. Kamarýta 76, 382 32 Velešín

PLATNOST DOKUMENTU: od 1. 9. 2026 – 31.8. 2027

ÚČINNOST DOKUMENTU: od 1. 9. 2026

ČÍSLO JEDNACÍ: MSVEL/22/2026

Ředitelka školy

razítko školy

Mgr. Zuzana Vakoč

2 Charakteristika školy

2.1 Základní údaje

Kapacita školy: 191 dětí

Počet tříd: 8 tříd

Počet pracovníků:

Náš tým má obvykle 17 kvalifikovaných pedagogických pracovníků včetně paní ředitelky. Devět provozních zaměstnanců (4 uklízečky, 4 kuchařky a vedoucí školní jídelny) a počet asistentů pedagoga se mění dle podpůrného opatření dětí. Společně vytváříme vstřícné, bezpečné a podnětné prostředí, ve kterém mohou děti růst, objevovat a učit se s radostí, přičemž respektujeme individualitu každého dítěte.

2.2 Charakter, lokalita a specifika budov

Mateřská škola Velešín má dlouholetou tradici a hluboké kořeny ve vzdělávání dětí předškolního věku. Svou činnost zahájila v roce 1945 v budově bývalé německé školy. S rostoucím zájmem o předškolní vzdělávání se postupně rozrůstala – v roce 1980 byly otevřeny dvě nové budovy, kde vznikly tři další třídy.

Původně škola sloužila jako závodní mateřská škola pro zaměstnance podniku Jihostroj. Později přešla pod správu města Velešín, které je naším zřizovatelem dodnes. V roce 1990 došlo k rozdělení školy na dvě samostatná zařízení kvůli zřízení osmé třídy. Po třinácti letech, v roce 2003, byla škola opět sloučena v jeden celek a od 1. prosince 2003 funguje jako příspěvková organizace s právní subjektivitou.

V posledních letech škola prošla řadou rekonstrukcí a modernizací – od zateplení budov, zavedení rekuperace, přes asanaci sklepních a půdních prostor až po vybavení kuchyně a úpravy interiéru. Součástí rozvoje byla také přístavba a rekonstrukce prostor, díky kterým jsme mohli navýšit kapacitu školy na současných 191 dětí.

Naše mateřská škola se nachází v klidné lokalitě nedaleko centra města Velešín. Areál je zasazen do rozlehlé zahrady se vzrostlými stromy, která dětem poskytuje dostatek prostoru pro pohyb, hry i objevování přírody. Právě propojení historie s moderním prostředím dělá naši školu jedinečnou.

Současný komplex tvoří čtyři propojené budovy. Dvě z nich, postavené již v první polovině 20. století, si dodnes zachovaly svůj nezměnitelný charakter. Hlavní budova upoutá pozornost původním dřevěným schodištěm a kazetovým stropem, a v přízemí ukrývá jídelnu s moderní kuchyní. Malá budova se dvěma útulnými třídami zaujme svými dřevěnými detaily a komorní atmosférou.

Dvě novější budovy přináší komfort současného vzdělávacího prostředí – celkem čtyři moderně vybavené třídy, z nichž dvě jsou plně bezbariérové. Všechny budovy jsou propojeny vnitřní chodbou, která zajišťuje bezpečný a pohodlný přesun dětí i personálu.

Mateřská škola nabízí vzdělávání v osmi věkově smíšených třídách, které nesou hravé názvy:

- Hlavní budova: *Sluníčka a Berušky*

- Nové budovy: *Myšky, Včeličky, Kořata a Dráčci*
- Malá budova: *Medvídka a Zvonečky*

Součástí školy je také ředitelna a zázemí pro zaměstnance. Všichni společně vytváříme bezpečné, podnětné a přívětivé prostředí, kde se děti cítí jako doma.

2.3. Nejvyšší povolený počet dětí v mateřské škole

Nejvyšší povolený počet je 191 dětí.

2.4. Specifika jednotlivých tříd

Hlavní budova

Berušky

Třída v prvním patře je vybavena koutky: kuchyňským, kadeřnickým a čtenářským. Na chodbě na patře se nachází tělovýchovný koutek (žíněnka, žebřiny). Do budoucna chceme zřídit relaxační koutek. Má vlastní umývárnu s toaletami naproti třídě. Šatna je v přízemí. Věkové rozmezí dětí je 3-7 let.

Sluníčka

Tuto třídu najdete také v 1. patře. V herně jsou stolečky oddělené skřínkami, za kterými je koberec. Je zde kuchyňský a obývací kout s nábytkem, magnetická tabule, lavičky na sezení s úložnými prostory. Má vlastní umývárnu s toaletami v chodbě poblíž třídy. Ložnice je přes chodbu a je oddělena paravánem od postelí, kde mohou probíhat aktivity těch, kteří nespí. Šatnu mají děti také v přízemí. Navštěvují ji děti ve věku 3-7 let.

Nové budovy

Včeličky

Tato prosvětlená třída v přízemí vpravo nabízí část se stolečky, hernu s kobercem, kuchyňský koutek, obchůdek, gauč s dětskou knihovnou, žebřiny, piano a ložnici oddělenou od herny. Umývárna s toaletami je prostorná a navazuje na třídu. Šatna se nachází hned vedle třídy. Dochází sem děti ve věku 3 – 7 let.

Myšky

V této třídě v 1. patře vpravo je oddělena ložnice od herny i stolečkové části stejně jako ve třídě ve Včeličkách. Jsou zde žebřiny, kuchyňka, obchůdek, piano. Dva gauče. Věkové složení je 3-7 let. Umývárna s toaletami navazuje na třídu. Prostorná šatna je součástí patra.

Kořata

Prostor této třídy v přízemí vlevo je rozdělen příčkou s pianem na stolní zónu a hlavní hernu, ve které mají děti k dispozici relaxační koutek s gaučem, kadeřnictví, kuchyňku se stolkem a židličkami, obchod a variabilní stolečky na tvoření. Šatna navazuje na třídu a také umývárna s toaletami, za kterou je samostatná ložnice. Děti jsou zde 3 - 6leté.

Dráčci

Dochází sem děti ve věkovém složení 3-7 let a najdete ji v 1. patře vlevo. Děti mají k dispozici velkoformátovou TV, elektrické piano, nově vybavenou kuchyňku, čtenářský koutek

s knihovničkou. Tato třída se též využívá jako divadelní sál pro celou mateřskou školu. Součástí třídy je umývárna s toaletami. Ložnice je ve třídě, kdy se lehátka rozmístí vždy v herně.

Malá budova

Zvonečci

Třída je vybavena přírodním dřevěným nábytkem. Ve třídě se nachází kuchyňský, pracovní i odpočinkový koutek. Je zde piano. Na šatnu navazuje umývárna s toaletami. Věkové rozmezí je smíšené 3-6 let. Ložnice je v podkroví, kde se nachází i herna pro děti, které nemají potřebu spánku a jsou jim nabídnuty klidové aktivity.

Medvíďata

Tato třída má prostornou hernu s velkými okny a navazuje na část se stolečky. Je zde kuchyňka, koutek s gaučem a křesílky. V druhé polovině herny je v pravém rohu piano. Z prostoru třídy můžete vyjít na environmentální terasu. Umývárna s toaletami navazuje na šatnu. Ložnice je také v podkroví, kde se nachází i herna pro děti s menší potřebou spánku. Věkové rozmezí dětí je 3-7 let.

3 Pedagogický tým školy

Pedagogický sbor, resp. pracovní tým se skládá z kvalifikovaných pedagogů a asistentů pedagoga, kteří jsou přiděleni dle dětí s podpůrnými opatřeními na základě doporučení ŠPZ do tříd. Pedagogičtí pracovníci se průběžně aktivně vzdělávají. Všichni jednají a pracují profesionálním způsobem (v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí).

Podle potřeb dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracujeme s odborníky např. logoped, speciální pedagog, psycholog, lékař atd.)

Pedagogický sbor pravidelně reflektuje vlastní práci, absolvuje odborná školení a sdílí zkušenosti, aby byl vzdělávací proces pro děti co nejvíce podnětný.

4 Podmínky vzdělávání

4.1. Psychosociální podmínky

Každému dítěti a jeho rodině vytváříme rovné příležitosti ke vzdělávání bez ohledu na jeho pohlaví, věk, etnickou příslušnost, kulturu, rodný jazyk, náboženství, rodinné zázemí, ekonomický status nebo potřebu podpůrných opatření.

Naše mateřská škola poskytuje vstřícné klima, kde se dítě bude cítit bezpečně, přijímané a má možnost zažívat úspěch, který děti motivuje k dalšímu učení. Snažíme se využívat formativní hodnocení posilující vnitřní motivace dětí, jejich sebedůvěry a chuti učit se. Dětem poskytujeme pozitivní a popisnou zpětnou vazbu, zaměřenou na jejich úsilí, pokrok a individuální cestu, nikoli na srovnávání s ostatními.

Vztahy mezi dětmi a dospělými jsou postaveny na vzájemné důvěře, respektu, ohleduplnosti, zdvořilosti a podpoře. Respektujeme rozdíly mezi dětmi, přijímáme jejich individualitu, využíváme prvky respektující komunikace. Důležitými hodnotami jsou pro nás také tolerance, solidarita a ochota pomáhat si navzájem. Osobní svoboda dětí je přirozeně vyvažována potřebou respektovat společná pravidla a řád, které usnadňují soužití ve skupině.

Součástí každodenního života ve školce je také uplatňování jednoduchého a srozumitelného pravidla **3P – pozdravit, poprosit, poděkovat**, které dětem pomáhá osvojovat si základy slušného chování a vstřícné komunikace.

Dbáme na to, aby každé dítě mělo dostatek prostoru pro sebe – možnost využít klidný koutek, odpočinout si nebo se rozhodnout, zda se zapojí do společné činnosti.

Pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty umožňujeme dětem, po dohodě s učitelem, mít u sebe osobní předmět, který jim poskytuje citovou oporu. S dítětem pak domlouváme pravidla pro používání a ukládání.

4.2. Spolupráce se zákonnými zástupci

Spolupráci s rodinou vnímáme jako klíčový prvek kvalitního předškolního vzdělávání. Je založena na pravidelné, otevřené a vstřícné komunikaci, která probíhá v duchu vzájemného respektu, důvěry a partnerství. Informace, které od rodičů získáváme, považujeme za důvěrné, zacházíme s nimi citlivě a s respektem k soukromí rodiny.

Rodinám poskytujeme zpětnou vazbu zaměřenou na rozvoj dítěte, nikoli na srovnávání či hodnocení. Své rady nabízíme pouze tehdy, když jsou žádány a vítány.

Důležitou součástí **adaptačního procesu** je adaptační odpoledne, které pořádáme v srpnu nebo září – děti si zde hrají, poznávají prostředí, setkávají se s učitelkami a navazují první kontakty. Rodiče seznamujeme s prostředím školy a denním režimem. Nabízíme možnost návštěv na školní zahradě nebo ve třídě, což usnadní adaptaci a my můžeme navázat s rodinou první užší kontakt.

Po nástupu dítěte do MŠ věnujeme pozornost jeho individuálním potřebám. Podle dohody s rodiči postupujeme cestou **pozvolné adaptace**. Cílem je zvládnutí odloučení od rodiny a hladké začlenění dítěte do kolektivu. Adaptace je ukončena tehdy, když se dítě v mateřské škole cítí bezpečně a jistě.

Rodiče mají možnost zapojit se do života školy nejen prostřednictvím společných akcí, ale také individuálně – například formou ukázky svého povolání nebo zájmové činnosti.

Rodiče jsou informováni o pokrocích svého dítěte. Nabízíme možnost individuálních schůzek v prostředí třídy, kdy se může účastnit i dítě. Průběžně zákonné zástupce informujeme o dění v mateřské škole (web školy, nástěnky, chat aplikace na úrovni třídy, tabule na plotě MŠ).

V případě potřeby doporučíme kontakt na příslušného odborníka (např. školské poradenské zařízení), s důrazem na nejlepší zájem dítěte.

4.3. Organizace

Denní režim naší mateřské školy je flexibilní a přizpůsobuje se aktuálním potřebám, zájmům i vnitřnímu rytmu dětí. Vycházíme z přesvědčení, že nejúčinnější získávání poznatků vzniká v prostředí, kde mají děti dostatek svobody, podnětů z reálného života a možnost rozhodovat se. Děti se stávají aktivními tvůrci svého učení – mají možnost samostatně si vybírat činnost, partnera ke hře, pomůcky i místo, kde se chtějí realizovat. Reagujeme na vzniklé situace, spontánní nápady a příležitosti, které přináší každodenní kontakt s okolním světem – zejména s přírodou.

Neřízené a spontánní činnosti převažují nad činnostmi organizovanými učitelem. Věříme, že právě ve volné hře a samostatné činnosti mají děti nejvíce příležitostí ke skutečně smysluplnému učení – učí se plánovat, vyjednávat, rozhodovat se, řešit problémy a nést odpovědnost za své jednání. Vycházíme ze situace ve třídě a z aktuální dynamiky skupiny.

Snažíme se trávit venku na čerstvém vzduchu co nejvíce času. Neomezujeme se pouze na spontánní aktivity, ale vzdělávací nabídku záměrně přenášíme i do prostředí zahrady či volné přírody. Věříme, že venkovní prostředí přirozeně podporuje dětskou zvědavost, samostatnost, pohyb a vztah k přírodě. Využíváme přírodní prostředí jako živou učebnici, která dětem umožňuje objevovat zákonitosti života, vnímat proměny ročních období a budovat vztah k přírodě prostřednictvím prožitku, péče i odpovědnosti.

Po obědě zařazujeme každý den relaxační klidovou chvíli, která je důležitá pro regeneraci sil a celkovou pohodu dětí. Délka odpočinku se přizpůsobuje individuálním potřebám dítěte – více je uvedeno v části týkající se životosprávy.

Spontánní hra a činnosti bez přímého vedení učitele jsou pro nás klíčové – představují nejen prostředek aktivního učení, ale i důležitý nástroj pedagogického pozorování a diagnostiky. Snažíme se minimalizovat frontální učení. Pravidelně reflektujeme, jaký prostor mají děti pro hru a jak je využívána v rámci celého dne.

Učitelky se ve třídě střídají tak, aby se denně překrývaly minimálně 2,5 hodiny. Tím je zajištěna kvalitní péče o děti i plynulý chod dne. V zájmu pocitu bezpečí a stability dětí upřednostňujeme stálost třídních kolektivů a podle možností se vyhýbáme jejich spojování.

Dětem s odlišným mateřským jazykem poskytujeme v povinném předškolním vzdělávání jazykovou podporu. Bezplatná jazyková příprava v rozsahu jedné hodiny týdně je rozdělena do dvou až tří bloků zpravidla v čase po obědě.

Organizaci dne má každá třída dle harmonogramu umístěnou na viditelném místě v prostorách třídy a také v šatně nebo na chodbě.

Organizace provozu mateřské školy

Provoz mateřské školy je zajištěn každý pracovní den **od 6:15 do 16:45 hodin**.

Od 6:15 do 7:00 se děti scházejí ve společné třídě v každé budově. Poté se postupně přesouvají do svých kmenových tříd, podle aktuální organizace dne.

Rodiče přivádějí děti zpravidla do 7:45, aby se mohly plnohodnotně zapojit do ranního programu.

Povinné předškolní vzdělávání probíhá v čase od 7:45 do 11:45 hodin.

4.4. Životospráva

Učitelky mateřské školy vytvářejí pro děti příjemné, podnětné a bezpečné prostředí, které podporuje jejich celkový rozvoj. Věnují pozornost individuálním potřebám každého dítěte a flexibilně na ně reagují v průběhu celého dne. Děti mají kdykoli možnost využít klidný kout k relaxaci, pokud cítí potřebu odpočinku nebo samoty.

Odpočinek po obědě je každodenní součástí denního režimu a přispívá k fyzickému a duševnímu zdraví dětí. Dětem s nižší potřebou spánku nabízíme tiché a klidové aktivity po relaxační části. Nucení dětí ke spánku nebo k neúměrně dlouhému setrvávání na lehátku není přípustné.

Stravování probíhá v duchu respektujícího a podpůrného přístupu. Učitel nabízí jídlo, dítě má možnost volby – samo rozhoduje, co a kolik sní. Děti jsou vedeny k samostatnosti, kultivovanosti a sebeobsluze při jídle. Postupně zařazujeme průběžné svačiny na třídách odpoledne, kde si děti v rámci časového okna samy chodí ke stolečkům. Obědy i ranní svačinky z organizačních důvodů probíhají v jídelně, kde má každá třída svůj časový harmonogram.

Pitný režim je přirozenou součástí denního režimu. Děti si nosí z domova láhve s nápojem, doporučená je voda. Děti jsou vedeny k pravidelnému doplňování tekutin, samostatnosti, a také odpovědnosti za své tělesné potřeby.

Každodenní fyzická aktivita a pobyt venku jsou pro zdravý vývoj dítěte zásadní. Využíváme pobytu venku, zejména na vybavené školní zahradě, ale také na procházkách do okolní přírody. Využíváme přírodní zákoutí, louky, lesní stezky i vesnické prostředí jako živou učebnu, kde děti objevují, zkoumají a učí se z běžného života kolem sebe. Pobyt venku chápeme jako přirozenou součást učení a objevování světa.

Podporujeme přirozený a spontánní pohyb dětí, střídání klidových a aktivních činností i volnou hru. Děti mají k dispozici různorodé pomůcky, náčiní i náradí, které rozvíjejí jejich pohybové dovednosti, tvořivost a samostatnost. Vědomě vytváříme podmínky pro to, aby děti měly dostatek prostoru, času a příležitostí k pohybu podle svých aktuálních potřeb a možností.

4.5. Věcné podmínky

Vnitřní prostředí mateřské školy i školní zahrada jsou uspořádány tak, aby podporovaly samostatnost, pohyb a různorodé aktivity dětí. Prostedí je bezpečné, podnětné, estetické a přehledné, umožňuje snadnou orientaci a efektivní organizaci vzdělávání.

Hračky, pomůcky a materiály odpovídají věku a potřebám dětí, jsou dětem volně dostupné, přehledně uspořádané a využívány dle jasně stanovených pravidel. Podporují tvořivost, samostatnost, aktivní učení i experimentování. Nabídka je pravidelně obměňována podle aktuálních vzdělávacích témat a individuálních potřeb dětí. Dbáme na vyváženost podnětů a nepřehlcojeme prostředí.

Budovy školy jsou propojeny spojovací chodbou, která zajišťuje plynulý a bezpečný provoz.

Školní zahrada je vybavena k podpoře pohybových aktivit, her i vzdělávání v přírodě. Všechny herní prvky splňují platné bezpečnostní normy a jsou pravidelně kontrolovány. Zahradu využíváme k volné hře, badatelským činnostem i projektovému učení. Prostřední část zahrady je nově vybavena novým pískovištěm a několika vyvýšenými záhony.

Na každé třídě mají učitelky k dispozici notebook a tiskárnu, který využívají pro pedagogickou dokumentaci, plánování, vyhodnocování vzdělávání i komunikaci v rámci týmu.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1. Vize a cíle vzdělávacího programu

Hlavní vizí je, **aby naše mateřská škola byla místem, kde každé dítě může objevovat svět svým vlastním tempem a cítit se v bezpečí.** Mateřská škola je jednou z prvních institucí, kdy dítě opouští rodinu a vchází do úplně nového širokého světa, kde poznává druhé, svět i sebe samo. **Naším cílem je podporovat dítě k vlastní aktivitě a přijímat jeho individualitu na cestě za poznáním sebe i okolního světa.** Tento osobnostně orientovaný model vede k tomu, že dítě vyrůstá v člověka, který má přirozený zájem o učení – je aktivní, zajímá se, co se děje okolo něj, klade otázky, hledá odpovědi, spolupracuje s ostatními. Dále je tvořivé a má zdravou představu o sobě. To znamená, že slabé stránky i překážky na cestě za poznáním máme každý a dítě je hodnotí jako výzvy/příležitosti k rozvoji.

Dalšími neméně důležitými cíli jsou:

- do vzdělávacích činností zařazovat náměty z dětských knih, literárních textů, příběhy, pohádky (tzn. čtení dětem nejen před spaním) i dramatizaci
- do vzdělávacích činností také zařazovat hudební činnosti podporující všestranný rozvoj (např. posílit pěvecké dovednosti, propojovat hudbu s pohybem, umožňovat vyjádření emocí prostřednictvím hudby, vytvářet pozitivní vztah k hudbě a kulturnímu dědictví (hudební žánry, tradice atd.)
- úměrně zařazovat moderní technologie do výuky (robotické hračky, interaktivní tabule apod.)
- uplatňovat prvky formativního hodnocení ve výchovně vzdělávacím procesu.

5.2. Vzdělávací strategie a gramotnosti

5.2.1. Vzdělávací strategie

V předškolním vzdělávání jsou klíčové metody a přístupy (jakým způsobem dítě získává poznatky a vědomosti), kterými mateřská škola využívá k rozvoji klíčových kompetencí a základních gramotností. Tyto strategie vycházejí z respektování vývojových potřeb dítěte a z principů individualizace, aktivního učení a spolupráce. Vzdělávací strategie mají vést k podpoře dítěte jako aktivního, tvořivého a samostatného jedince. **Hra, spontánní činnosti a nepřímo řízené činnosti převažují nad činnostmi řízenými.**

Hra

Hra je přirozenou a nenahraditelnou činností dítěte předškolního věku. Je základním prostředkem učení, rozvoje a socializace. Dítě prostřednictvím hry poznává svět kolem sebe, získává zkušenosti, zkouší si různé role, rozvíjí svou tvořivost, fantazii a dovednosti. Hra umožňuje spontánní projev, vede k radosti z činnosti a podporuje vnitřní motivaci k učení. V předškolním vzdělávání je hra využívána jako hlavní metoda, ať už jde o hry spontánní, nebo řízené. Spontánní hra vychází z aktuálních potřeb a zájmů dětí, posiluje jejich samostatnost, sebevědomí a sociální kompetence. Řízená hra cíleně rozvíjí určité schopnosti a dovednosti a vede děti k novým poznatkům.

Pedagog podporuje hru tím, že vytváří podnětné a bezpečné prostředí, poskytuje vhodné materiály, inspiruje děti k novým činnostem a zároveň jim dává dostatek prostoru pro vlastní iniciativu. Dítě se učí prostřednictvím symbolické, konstruktivní, námětové či dramatické hry. Hra je pro dítě radostnou cestou k poznání, přispívá k harmonickému rozvoji osobnosti.

Spontánní sociální učení

Spontánní sociální učení probíhá přirozeně při každodenních činnostech a interakcích dětí mezi sebou i s dospělými. Není předem plánované, vzniká jako přirozená reakce na situace, které život ve třídě či při pobytu venku přináší. Vychází z aktuálních potřeb, zájmů a prožitků dětí. Při spontánním sociálním učení si děti osvojují základní pravidla soužití, učí se spolupracovat, domlouvat se, řešit konflikty, vyjednávat a hledat kompromisy. Získávají zkušenosti s různými sociálními rolami, učí se respektovat názory druhých, vyjadřovat vlastní pocity a přání, přijímat odpovědnost za své chování. Tento typ učení podporuje rozvoj sociálních a komunikativních kompetencí, učí děti empatii, ohleduplnosti a vzájemné pomoci. Dochází k němu zejména při společných hrách, při stolování, při přípravě a úklidu pomůcek, při řešení problémů a při spontánní vzájemné komunikaci.

Úlohou pedagoga je tyto situace citlivě sledovat, v případě potřeby je usměrňovat a přiměřeně do nich vstupovat – tak, aby děti mohly hledat vlastní řešení, učily se z prožitků a upevňovaly si dovednosti potřebné pro život ve skupině i v širší společnosti.

Situační učení

Situační učení vychází z aktuálních a reálných situací, které přináší každodenní život v mateřské škole i mimo ni. Využívá okamžiků, kdy se naskytne příležitost přirozeně a smysluplně propojit učení s konkrétním děním kolem dětí. Při situačním učení se děti učí na základě přímého prožitku a praktické zkušenosti. Tyto situace mohou vzniknout spontánně (např. při změnách počasí, při nálezu zajímavého přírodního objektu, při návštěvě hosta) nebo být vyvolány záměrně pedagogem, pokud se naskytne vhodná příležitost.

Úlohou pedagoga je tyto situace rozpoznat, vhodně je pedagogicky uchopit, vést děti k pozorování, kladení otázek, hledání souvislostí a k formulaci závěrů. Situační učení přispívá k propojení školního vzdělávání se životem a naplňuje princip „*učíme se tím, co prožíváme*“.

Prožitkové učení (učení přímou zkušeností)

Prožitkové učení vychází z principu, že dítě si nejlépe osvojuje nové poznatky, dovednosti a postoje tehdy, když je samo aktivně prožívá. Vlastní prožitek má silný emoční náboj, který podporuje dlouhodobé zapamatování a hlubší porozumění. Dítě se učí prostřednictvím přímých zážitků a zkušeností, které může samo vykonávat, zkoumat, objevovat a hodnotit. Takto získané zkušenosti propojuje s dřívějšími znalostmi a utváří si vlastní porozumění světu. Dítě je aktivní účastník vzdělávání, ne pasivní příjemce.

Učitel vytváří situace, ve kterých mají děti možnost si věci „osahat“, vyzkoušet a prožít – například při pobytu v přírodě, při experimentování, dramatizaci, tvořivých dílnách, péči o zvířata a rostliny, návštěvách zajímavých míst, setkání s lidmi různých profesí apod. Takto získané poznatky jsou pro děti osobně významné a stávají se součástí jejich zkušenostního světa. Prožitkové učení naplňuje zásadu „**Co prožiji, tomu porozumím**“ a podporuje celoživotní vztah k učení.

Kooperativní učení

Kooperativní učení je vzdělávací metoda, při níž děti pracují ve dvojicích nebo v menších skupinách a učí se prostřednictvím vzájemné spolupráce. Společně řeší úkoly, sdílejí nápady, pomáhají si, plánují postup a nesou odpovědnost za výsledek. Tento způsob učení rozvíjí nejen vědomosti a dovednosti, ale i schopnost naslouchat druhým, vyjadřovat vlastní myšlenky, argumentovat a přijímat různé názory. Podporuje vzájemnou toleranci, ohleduplnost, spolupráci dětí mezi sebou a buduje zdravé mezilidské vztahy.

Úkolem pedagoga je vhodně volit činnosti a uspořádání skupin tak, aby každé dítě mělo možnost aktivně se zapojit a přispět. Učitel sleduje spolupráci dětí, poskytuje podporu, motivuje je k respektování dohodnutých pravidel a oceňuje nejen výsledek, ale i samotný proces spolupráce. Kooperativní učení učí děti, že spolupráce a sdílení zkušeností přináší lepší výsledky než soutěžení, a připravuje je na úspěšné fungování v kolektivu i v budoucím vzdělávání.

Aktivizující učení, konstruktivismus – metoda EUR

Metoda **EUR** (Evokace – Uvědomění si významu – Reflexe) patří mezi aktivizující formy učení, které vedou děti k vlastnímu objevování, přemýšlení a propojení nových poznatků s jejich dosavadní zkušeností. Je založena na postupném zapojení dítěte do procesu učení od prvotního vzbuzení zájmu až po uvědomění a zhodnocení toho, co se naučilo. Vychází z předpokladu, že svoje vlastní poznání si děti budují (konstruují) samy, na základě svých praktických zkušeností.

Úkolem pedagoga je provázet děti jednotlivými fázemi metody, nabízet podněty a otázky, podporovat jejich vlastní iniciativu a vytvářet prostor pro sdílení a společné hodnocení.

Vzdělávací strategie:

- **Spontánní a nepřímo řízené formy činností**

Respektují přirozenou dětskou potřebu hry, objevování a samostatné aktivity. Tyto formy umožňují dětem volný výběr činností, rozvoj tvořivosti, samostatnosti a sociálních dovedností a motivaci k učení. Pedagog v roli průvodce vytváří podnětné a bezpečné prostředí, které děti inspiruje a nenásilně vede, aniž by omezoval jejich vlastní iniciativu.

- **Individuální činnosti**

Pedagog věnuje pozornost jednotlivým dětem, podporuje jejich osobní tempo, zájmy a rozvoj specifických schopností.

- **Skupinové činnosti**

Děti pracují ve stálých či proměnlivých menších skupinách, což umožňuje rozvoj spolupráce, vzájemné pomoci a komunikace.

- **Frontální (kolektivní) činnosti**

Probíhají v rámci celé skupiny dětí a slouží k posílení pocitu sounáležitosti, předávání společných informací a sdílení zážitků. Tyto činnosti jsou využívány střídavě, aby nebyla narušena přirozená potřeba spontánní aktivity dětí.

- **Projektové a příležitostné činnosti**

Tematické dny, dlouhodobé projekty, výlety, návštěvy a jiné akce, které propojují učení s reálnými zkušenostmi a rozšiřují obzory dětí.

Tento model organizačních forem vyvažuje potřebu řízeného vedení s volností a samostatností dítěte. Převahu mají spontánní a nepřímo řízené aktivity, které tvoří základ přirozeného a efektivního rozvoje předškolního dítěte. Řízené aktivity doplňují vzdělávání tam, kde je potřeba cíleně rozvíjet určité kompetence a dovednosti, aniž by omezovaly svobodu a tvořivost dítěte.

Klíčové kompetence dle RVP PV jsou naplňovány díky vzdělávacím strategiím (jak učitel působí na dítě, aby k této kompetenci dítě směřovalo). Kompetence jsou způsobilosti, které zahrnují

vědomosti, schopnosti, dovednosti a postoje, které umožňují člověku vést spokojený a plnohodnotný život. Jsou rozvíjeny individuálním tempem a celoživotně.

KLÍČOVÁ KOMPETENCE K UČENÍ (KKU) - Dítě je otevřené k objevování a poznávání světa kolem sebe. Vyhodnocuje svoje pokroky v učení, rozvíjí své kritické myšlení.

OČEKÁVANÉ VÝSLEDKY UČENÍ	VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
Při učení využívá strategie pokusu a omylu.	Učitel používá pozitivní zpětnou vazbu. Podporuje ocenění mezi dětmi. Využívá a podporuje pozitivní vrstevnické hodnocení.
Záměrně se soustředí na činnost a udrží pozornost.	Učitel vychází ze zájmu dětí. Záměrně je pozoruje. Dává dětem dostatek prostoru pro volnou hru. Přijímá nápady a názory dětí.
Projevuje přirozený zájem o učení a svět, který ho obklopuje.	Zjišťuje „prekoncepty“ – tj. co už ví děti o tématu, nechává spontánně prožít situaci. Dává doplň. otázky, které nutí dítě přemýšlet a vzbuzuje v něm přirozený zájem.
Uplatňuje získané poznatky a zkušenosti v praktických situacích.	Používá metody dramatické výchovy. Nabízí činnosti, kdy dítě dokáže použít již získané dovednosti při řešení nových úkolů nebo situací, tzn. propojování již naučeného s reálnou situací v běžném životě (stolování, pobyt venku, úklid po výt. aktivitě, sebeobsluha, bezpečné chování na vycházce...), učitel vytváří situace, kde děti využijí dřívější zkušenosti, pedagog také podporuje přenos poznatků z jedné oblasti do druhé

	(např. pozorování na vycházce přenést do výtvarné činnosti, slyšenou pohádku zdramatizovat atd.).

KLÍČOVÁ KOMPETENCE KOMUNIKAČNÍ (KKK) - Dítě vyjádří své myšlenky, prožitky a zkušenosti. Komunikuje v běžných situacích s dětmi i s dospělými. Projevuje se kultivovaně, v souladu se základními pravidly komunikace.

OČEKÁVANÉ VÝSLEDKY UČENÍ	VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
Vyjadřuje se různými způsoby.	Učitel nabízí aktivity k sebevyjádření slovem i beze slov, tancem, zpěvem, výtvarnými technikami, dramatickými chvilkami (pantomima, s rekvizitami, námětové hry, práce s příběhy, rozvoj dialogů, otevřených příběhů k dokončení). Je dítěti komunikačním vzorem/příkladem – srozumitelně se vyjadřuje a artikuluje.
Prezentuje své zkušenosti, zájmy, výsledky své práce či práce skupiny.	Oceňuje názory a zájmy dětí, opět parafrázuje – cení si každého dítěte, že přispělo. Dává dostatek prostoru k vlastní prezentaci, uspořádá výstavu ve třídě, vyzdvihne u každého výtvaru něco, dává dostatek prostoru pro vyjádření.
Klade otázky a hledá na ně odpovědi.	Doptává se dětí – otevřené otázky – „Jak bys to vyřešil?“, „Co myslíš, že bude nejlepší?“, „Zkusíte se domluvit?“, „Co ode mě potřebuješ?“ Atd.
Využívá informační zdroje, se kterými se běžně setkává.	Využívá dostatek vhodné dětské i odborné literatury a časopisů, v omezeném čase

	dává možnost dětem tematicky využívat technologie (interaktivní tabule, tablety, Bee boty a jiné robotické hračky atd.
Naslouchá druhému a dodržuje domluvená pravidla komunikace.	Vytváří společně s dětmi domluvená pravidla, má domluvená s dětmi gesta a symboly, kterým děti rozumí, co znamenají („štronzo“, ruka na hlavě, když někdo mluví, ostatní naslouchají atd.). Uč. parafrázuje – oceňuje každý názor dítěte.

KLÍČOVÁ KOMPETENCE OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ (KOS) - Dítě objevuje samo sebe, navazuje vztahy s ostatními.

OČEKÁVANÉ VÝSLEDKY UČENÍ	VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
Odmítá nevhodné a jemu nepříjemné chování i komunikaci.	Učitel garantuje, že žádnému dítěti nebude ve třídě ubližováno ani fyzicky ani psychicky. Procvičuje s dětmi modelové situace – učí děti rozlišovat správné a špatné chování formou her a situací (Proč zdravíme, co myslíš?).
Žádá o pomoc vrstevníky či dospělého.	Předkládá modelové situace, které jsou úměrné věku a schopnostem dětí. Nehodnotí děti: „Tohle bys už měl umět!“. Normalizuje žádost o pomoc: „Každý někdy potřebuje pomoc“. Poskytne dětem čas pro vlastní prosbu o pomoc (nepřispěchá hned). Vede děti k pojmenování potřeby „S čím potřebuješ pomoci?“. Oceňuje pomoc mezi dětmi („Dnes jsem viděla, že si tu někteří dokázali navzájem

	pomoci, domluvit se....“. „Co takhle zeptat se kamaráda, jak by to udělal?“.
Pojmenuje vlastní silné stránky.	Pojmenovává, v čem je dítě dobré, v čem jsou ostatní dobří (pozitivní zpětná vazba).
Projevuje důvěru v sebe sama.	Učitel podporuje v dítěti vyjádření názoru a při tom používá formativní hodnocení (pozitivní zpětná vazba, ocenění silných stránek, ocenění snahy, využívá vrstevnické hodnocení) a parafrázuje – opakuje dětské sdělení – KAŽDÉ SDĚLENÍ JE OCENĚNO!
Vyjadřuje svůj názor.	Používá techniky vrstevnického hodnocení (palce, smajlíky, nebo jinou škálu (př. Dobro, co jsi dnes vykonal – střídat do nějaké nádoby skutky dobrá – vkládat diamanty či jiné domluvené věci. Pro děti stydlivé – shrnuje den učitel – Viděla jsem dnes, že se někdo domluvil, že pozdravil, že pomohl kamarádovi, že si vyzkoušel... (děti si stoupají nebo se hlásí – důležité, že nikdo není opomenutý.
Chová se empaticky a projevuje ohleduplnost k druhým.	Učitel je především vzporem lidskosti a empatie.
Rozlišuje vhodné a nevhodné chování.	Vede děti k chápání smyslu pravidel a jejich dodržování (modelové situace, práce s pohádkou, textem, bajky – příběhy s ponaučením („Proč zdravíme, co myslíš?“ „Co se může stát, když nebudeme dodržovat domluvená pravidla?“).
Chová se v souladu se základními společenskými pravidly.	Učitel je příkladem. Viz předchozí KK

KLÍČOVÁ KOMPETENCE K OBČANSTVÍ A UDRŽITELNOSTI (KOB) - Dítě se chová v souladu se základními pravidly soužití a myšlenkami udržitelného rozvoje.

OČEKÁVANÉ VÝSLEDKY UČENÍ	VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
Vyjadřuje pozitivní vztah k živé přírodě ve svém okolí.	Učitel pozitivně hodnotí přírodní krásy, upozorňuje na ně. Jde dětem příkladem v citlivém chování k živým tvorům. Odsuzuje necitlivé zásahy do přírody a necitlivé chování k fauně i floře (vysvětluje proč).
Chová se v souladu s myšlenkami, které směřují k udržitelnému rozvoji.	Upozorňuje a vysvětluje dětem, co je to recyklace, její význam, organizuje úklidy kolem naší školy, projektové učení na téma Recyklace, ochrana přírody, „uprecyklace“
Přijímá zodpovědnost za svá rozhodnutí.	Především dává dětem zodpovědnost – vede k zodpovědnosti a sebekontrolě (tvoření pravidel, úkoly atd.)
Přispívá k fungování společenství v mateřské škole.	Realizuje a je příkladem v péči o okolní prostředí. společné vytváření pravidel spolu s dětmi včetně možnosti společně sdílet pocity, nápady, změny, vyzdobit si třídu, dále zapojuje děti („služba“ - pomoc při obědě, při úklidu hraček, péče o květiny, zvířata atd.), aktivity vedoucí k šetrnosti a péči o okolní prostor a přírodu (potřeba pořádku, recyklace, ochrany přírody). Spoluutváří s dětmi pravidla a rituály a sám je dodržuje. Dává najevo emoce spojené s oslavami, podporuje citové prožitky.

	Spolu s kolegy i dětmi udržuje tradice a plánuje oslavy (narozneniny, Vánoce...).
Respektuje dohodnutá pravidla a práva druhých.	Vede děti k domluvě a vzájemné pomoci, pracuje s emocemi – emoční karty, Emušáci atp. (relaxační koutky). Nevyčleňuje dítě z činností.
Identifikuje nespravedlnost a učí se na ni reagovat.	Nabízí modelové situace – práce s příběhy a pohádkami, dostatek příběhů s ponaučením, cílem je pochopení, jak nežádoucí chování ovlivňuje život nás všech.

KLÍČOVÁ KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI A PRACOVNÍ (KPP) - Dítě rozvíjí své nápady, využívá příležitosti, reaguje na změny. Vytváří si základy pracovních dovedností a vztah k práci.

OČEKÁVANÉ VÝSLEDKY UČENÍ	VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
Přichází s vlastními nápady.	Učitel eliminuje předávání hotových informací – tj. vytváří prostor pro dedukci –metoda E.U.R (evokace – co o tom víš a co se chceš dozvědět?). Uvědomění – praktické tvoření, kombinování, zkoušení. Reflexe – co si se dozvěděl, co si vyzkoušel, vyzkoumal?). Aktivně naslouchá dětem, podporuje jejich představivost a fantazii
Navrhuje, co potřebuje k realizaci vlastních činností.	Klade dětem otevřené otázky – dává prostor pro vlastní originální nápady. Neustále se ptá, není direktivní (Co chceš dnes vytvořit? „Co k tomu použiješ? „Můžu ti nějak pomoci?“). Nabízí možnost volby - dle přání dítěte, ale

	dává možnosti, připravuje dostatek pomůcek. Oceňuje proces – cestu – ne výsledek.
Ke změnám přistupuje jako k příležitostem.	Čerpá informace z různých zdrojů a sám na ně poukazuje – je příkladem. Vytváří bezpečné situace, kde se věci mění a pomáhá dětem hledat, „co s tím“ místo „proč je to špatně“ (příklady – Místo „To je problém.“ – řekne „To je zajímavé, zkusíme to jinak.“, dále Podporuje u dětí flexibilitu a sám je flexibilní – „Zkoušíš to jinak, to je bezva“. Normalizuje nejistotu - „Je v pořádku, že nevíme, co se stane“. Dělá drobné změny – třeba v režimu dne, v seskupení ve třídě – a doptává se „Co je dnes jinak?“.
Dokáže měnit cesty k dosažení cíle.	Učitel přistupuje k více řešením jako k příležitostem. Nepředkládá hotový postup, ale „Jak bys to udělal ty?“ tj. nevede děti jednou cestou. Plánuje a vytváří situace tak, že když něco nefunguje, mohou změnit přístup a hledat jiný způsob. Podporuje u dětí hledání více řešení, aby přemýšlely divergentně – že řešení není jen jedno, ale že jich je více.
Dokončí, co započalo.	Učitel vede k dokončení činnosti bez spěchu, dává dětem dostatek prostoru, platí i pro společnou hru, volnou hru.
Organizuje a realizuje svoje činnosti.	Dává prostor pro demokratické hlasování. Nechá děti, aby si zorganizovaly hru –

	dostatek prostoru na organizaci (Hry v roli).
Domlouvá se a spolupracuje s ostatními dětmi.	Nabízí činnosti na rozvoj týmové práce - společná tvoření něčeho, kde se děti učí rozdělit si úkoly i respektovat nápady druhých a vyjednávat dle výsledku. (např. kooperativní pohybové hry - společné dosažení cíle včetně pomoci ostatním, mladším, pomalejším, dále pak dramatizace a hry v roli (námětové hry, úryvky z příběhu, pohádky, vlastní příběh), děti se domlouvají na rolích, fázích děje, kdo kdy mluví atd. Podporuje u dětí společné řešení (domluvu).
Spolupodílí se na společných rozhodnutích.	Dává prostor pro domluvu, nabízí hry v roli - vůdčí hry, kooperativní hry, prosociální hry.
Oceňuje práci i úsilí druhých.	Parafrázuje - sdílí a oceňuje nápady a úsilí všech, systém vrstevnického hodnocení.

KLÍČOVÁ KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ (KRP) - Dítě si poradí v běžných situacích, pracuje s chybou, zpracovává informace. Reflektuje bezprostředně prožité situace.

OČEKÁVANÉ VÝSLEDKY UČENÍ	VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
Vnímá chybu jako přirozenou součást řešení problémů.	Učitel vytváří bezpečné prostředí, ve kterém je chyba přirozenou součástí učení. Vede děti k samostatnému hledání a opravování chyb. Využívá pokusu, omylu a hledání různých řešení. Klade otázky podporující přemýšlení a sebereflexi. Oceňuje snahu, vytrvalost a proces hledání řešení, nejen správný výsledek. Poskytuje dětem čas a prostor pro vlastní řešení. Podporuje děti v tom, aby se nebály chybovat a zkoušet nové postupy.
Řeší jednoduché problémové situace na základě předchozí zkušenosti.	Vědomě odkazuje na minulou zkušenost a dává dostatek prostoru na to vzpomenout si. Umožní dítěti dostatečně dlouho pozorovat, co funguje lépe a proč – učí se z vlastní zkušenosti – a nabádá dítě k tomu zkušenost pojmenovat („Co si použil?“ Co fungovalo a co ne?“). Hledá způsob, jak opravit „nefunkční“ konstrukci (např. Cestu, dráhu, most atd.) a doptává se – vede k reflexi, „Co jsi změnil?“ Co fungovalo a co ne?“.
Pozoruje, zkoumá, experimentuje, objevuje.	Učitel vytváří bezpečné a podnětné prostředí, kde se dítě nebojí být aktivní a chybovat.
Vymýšlí a zkouší různá řešení problémů a situací.	Zahrnuje činnosti podporující zvědavost a přemýšlení – používáme otázky: „Co by se stalo, kdyby....“, „Jak bys to udělal jinak?“, prostor pro experimenty a pozorování –

	dítě neví, co je správně, co funguje, jaký je výsledek - musí to vyzkoumat. Dává dětem dostatek prostoru pro tvoření z nejrůznějšího materiálu (co jde spojit k sobě, vrstvení, skládání, ohýbání.....). Umožňuje badatelsky zaměřené aktivity – pokusy s vodou, teplem, vzduchem, světlem, zvukem, využívání jednoduchých pomůcek (lupy, magnety, váha aj.). Nabízí činnosti konstrukční a polytechnické (stabilita, rovnováha, funkčnost, rukodělné činnosti s použitím nejrůznějšího náčiní). Dává dítěti prostor pro hledání řešení i odvahu přemýšlet a zkoušet při logických hrách, příběhových, pohybových i kooperačních úkolech.
Volí adekvátní řešení vedoucí k cíli.	Pomáhá dětem ujasnit si cíl („Co chceš teď?“ „Co potřebuješ?“). Nechá dítě rozhodnout se (i když to není dokonalé) a volit dle sebe (učí se vybírat z možností
Tvořivě pracuje s informacemi.	Oceňuje úsilí a nápady dětí. Předkládá dostatek pomůcek a zdrojů informací. Klade otevřené otázky, aby děti mohly dotvářet dle sebe (přetváření, měnit postup, využít jiné pomůcky). Propojuje zkušenosti („Připomíná ti to něco?“).
Čerpá informace z různých autentických, tištěných a digitálních zdrojů.	Vysvětluje, že zdrojem poznávání není jen on sám jako učitel nebo dospělý – ale nabízí dostatek zdrojů a pomůcek, např.

	nabízí tematické koutky (koutek přírody, badatelský, čtenářský atp.). Nenechává děti pasivně sledovat – vede k aktivitě.

KLÍČOVÁ KOMPETENCE KULTURNÍ (KKT) - Dítě přijímá kulturní a uměleckou rozmanitost ve společnosti, vyjadřuje se uměleckými prostředky.

OČEKÁVANÉ VÝSLEDKY UČENÍ	VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
Má povědomí o kultuře, umění a o kulturním dění ve svém okolí.	Plánuje dostatek podnětných aktivit - realizuje návštěvy muzeí, výstav, planetárií - spolupracuje s místní komunitou – místní řemeslné spolky, chovatelé, ZUŠ, atd.
Reaguje autenticky na umělecké a kulturní podněty.	Učitel je autentický, hledá a oceňuje krásu. Nabízí dostatek podnětů jak z umění, tak z kultury našeho okolí.
Zapojuje se do tvůrčích činností.	Vytváří bezpečné prostředí, kde máme radost z tvoření. Nehodnotí výkon, ale snahu, cestu. Respektuje individuální tempo dítěte. Propojuje oblasti (výtvarné činnosti + pohyb + hudební činnosti). Oceňuje originalitu a autenticitu (všichni nemají stejný výsledný produkt).
Přijímá osobnostní, kulturní, náboženské a jazykové rozmanitosti ostatních.	Oceňuje kulturní rozmanitosti, předkládá dostatek informací o možných kulturách a jejich zvycích a tradicích. Seznamuje děti s jinými jazyky a kulturami a přijímá tyto rozlišnosti bez výhrad.

	Dává prostor dětem z odlišné kultury, aby sdílely svoje tradice i zvyklosti.

KLÍČOVÁ KOMPETENCE DIGITÁLNÍ (KDI) - Dítě se seznamuje s možnostmi využívání digitálních technologií. Rozvíjí své informatické myšlení.

OČEKÁVANÉ VÝSLEDKY UČENÍ	VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
Využívá digitální technologie k badatelským činnostem a poznávání světa kolem sebe.	Učitel Se vzdělává a ovládá digitální technologie. Pomáhá dítěti informativně přemýšlet – třídit si informace do systému (př. „Kam teče voda z vany“? Co se s ní děje? Systém otevřených otázek, rozšiřování poznatků.
Rozlišuje přínosy a rizika používání digitálních technologií.	Nastavuje jasná pravidla používání digitálních technologií, vybírá ty technologie a aplikace, které jsou pro děti vhodné, které jsou k tématu.
Uplatňuje informatické myšlení, pracuje s algoritmy	Nabízí činnosti rozvíjející logiku (příčina a její následek) a sekvenční učení (co, kdy, jak po sobě následuje), hry s návody a instrukcemi, plánování kroků dopředu (např. Bee bot, analogové hry s šípkami, mapou, piktogramy), algoritmy s časem např. denní režim na kartičkách, hry na formulování jednoduchých úkonů – hry na roboty atd.

5.2.2. Gramotnosti

Čtenářská gramotnost

Rozvíjí kladný vztah ke knihám, literatuře a čtení. Vede k porozumění slyšenému a čtenému textu, schopnosti naslouchat, vyjadřovat vlastní myšlenky a reagovat na obsah. Rozšiřuje slovní zásobu, fantazii a vede k práci s informacemi. Směřuje k radosti ze společného čtení, vyprávění a objevování příběhů, k orientaci v knihách a dalším informačním zdrojům.

Matematická gramotnost

Posiluje vnímání a rozpoznávání matematických situací v běžném životě. Učí se orientovat v množstvích, prostoru, čase a souvislostech. „Umí používat základní matematické pojmy a symboly, porovnává, třídí, uspořádává a řeší jednoduché problémy. Děti jsou vedeny k logickému a tvořivému myšlení, hledají různá řešení a mají radost z objevování a úspěšného vyřešení úkolu

5.3. Nastavení procesu pedagogického diagnostikování

Pedagogické diagnostikování slouží učitelům k sledování vývoje a pokroků dětí, dokumentaci jejich silných stránek a zájmů, plánování vzdělávacích činností, reflexi pedagogické práce, spolupráci s kolegy a rodiči, podpoře sebehodnocení dětí a usnadnění komunikace mezi dítětem, učitelem a rodiči. Výsledky diagnostiky jsou podkladem pro nastavení cílené vzdělávací nabídky, průběžné vyhodnocování podmínek a průběhu vzdělávacího procesu tak, aby **každé dítě mohlo zažít pocit úspěchu a sounáležitosti**.

Jedná se o průběžné vyhodnocování změn a přizpůsobování se měnícím se potřebám jednotlivých dětí.

V naší mateřské škole učitelé při diagnostikování využívají **diagnostická záznamové archy**. Tyto nástroje umožňují sledovat vývoj, pokroky a výsledky vzdělávání jednotlivých dětí, zaznamenávat jejich zájmy, silné stránky a individuální potřeby i to, co a jak u dítěte rozvíjet.

Vedeme také dětem osobní portfolia, do kterých zakládáme jejich výtvary (sledujeme vývoj v těchto oblastech – lidská postava, stříhání, grafomotorika). Dále zakládáme informace o rodině (např. různé fotografie dětí i rodinných příslušníků, informace o tom, jaká je maminka, tatínek, co mají rádi, otisky dlaní, výška i třeba filosofické otázky, na které jsou všechny odpovědi správně ☺).

Portfolio slouží k:

- Sledování procesu vzdělávání a pokroků jednotlivých dětí.
- Dokumentaci úrovně vývoje dítěte v porovnání s předchozím obdobím a stanovenými kritérii.
- Evidenci specifíků, zájmů a silných stránek dítěte.
- Třídění poznatků z pedagogické diagnostiky.
- Nastavování, průběžné kontrole a reflexi vzdělávacích cílů a evaluaci vlastní pedagogické práce.
- Plánování vzdělávací nabídky s ohledem na individuální potřeby a zájmy dětí.
- Podpoře efektivní spolupráce s dalšími učiteli a asistenty pedagoga.
- Poskytování zpětné vazby rodičům o vývoji a pokrocích dítěte.
- Je velmi užitečným nástrojem pro podporu sebehodnocení dítěte. Umožňuje dítěti zaznamenávat své úspěchy a pokroky v různých oblastech, což mu pomáhá vidět, jak se

zlepšuje a co se mu daří. Klade důraz na silné stránky dítěte, což posiluje jeho sebevědomí a sebedůvěru.

- Motivaci dítěte prostřednictvím vizuálního důkazu jeho úsilí a výsledků. Vidět své vlastní pokroky a úspěchy je pro dítě motivující.
- Slouží jako nástroj pro komunikaci mezi dítětem, rodiči a učiteli. Rodiče a učitelé mohou lépe pochopit, jak dítě vnímá své vlastní učení a kde potřebuje podporu.

5.4. Způsob zajištění individualizace vzdělávání dětí na základě jejich potřeb, možností a zájmů

Předškolní vzdělávání je založené na inkluzivních principech, usiluje o otevřenost a respekt k rozmanitostem ve společnosti a ke vzájemnému porozumění mezi lidmi. Vychází z podstaty, že odlišnost je běžným společenským jevem. Společné vzdělávání je chápáno jako podnětné a obohacující.

Zajištění individualizace vzdělávání

- Při plánování vzdělávacích aktivit vycházejí učitelé ze zájmů a potřeb jednotlivých dětí a individuálních cílů stanovených v rámci diagnostiky.
- Při stanovení očekávaných výsledků učení (OVU) nabízejí minimálně dvě varianty obtížnosti.
- Minimalizují frontální učení.
- Pracují s konstruktivistickým modelem učení a v rámci evokace zjišťují prekoncepty (co o tom víš, co se chceš dozvědět, co si chceš vyzkoušet) jednotlivých dětí, na které dále navazují.
- Zapojují děti do plánování, ptají se na jejich nápady.
- Podporují skupinové, kooperativní činnosti a vzájemné učení dětí.
- Hledají způsoby, jak každému dítěti umožnit zažít úspěch.
- Adaptační období vychází z individuálních potřeb dětí.
- **Podpůrná opatření** – Poskytujeme dětem se speciálními vzdělávacími potřebami i dětem nadaným, a to ve spolupráci s odborníky školských poradenských zařízení. Podporu plánujeme ve spolupráci s rodiči a podle doporučení odborníků nastavujeme vhodné formy práce. Opatření 1. stupně se realizují ve škole bez doporučení, ale s informováním rodičů a tvorbou **PLPP**, který se po 3 měsících vyhodnocuje. Vyšší stupně (2.–5.) vyžadují doporučení ŠPZ a souhlas rodičů; poté škola do měsíce zpracuje **IVP** a vyhodnocuje jej alespoň jednou ročně. MŠ využívá formuláře MŠMT, spolupracuje s SPC/PPP a volí individuální metody dle potřeb dítěte. Hodnocení probíhá systematickým sledováním, portfoliem a písemnými záznamy.
- **Vzdělávání nadaných dětí** - nadané dítě při odpovídající podpoře dosahuje nadprůměrných výkonů v pohybových, manuálních, výtvarných, uměleckých, sociálních či rozumových schopnostech. Schopnosti potvrzuje ŠPZ ve spolupráci se školou. Na základě jejího doporučení škola vypracuje individuální plán. Může také doporučit vyšetření pro předčasný nástup do ZŠ.
- **Jazyková příprava dětí cizinců**, které jsou zařazeny v povinném posledním roce předškolního vzdělávání, je hrazena ze státního rozpočtu prostřednictvím nastavení PHmax. Jazyková příprava cizinců je realizována v rozsahu jedné hodiny týdně a je rozdělena do dvou bloků.

- **Povinné předškolní vzdělávání** - Od počátku roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky dítěte, je předškolní vzdělávání povinné. Má formu pravidelné školní docházky v pracovních dnech v rozsahu 4 hodin. Rozmezí pobytu dítěte v MŠ se na jednotlivých třídách liší podle režimu dne ve třídách. Povinnost není dána ve dnech školních prázdnin. Dítě má právo vzdělávat se v mateřské škole po celou dobu jejího provozu. Pokud se dítě nemůže vzdělávání zúčastnit, zákonný zástupce je povinen dítě náležitě omluvit telefonicky nebo ústně. V případě, že se tak nestane, doloží lékařské potvrzení. Při uzavření MŠ z důvodu epidemiologické situace nebo karantény je povinná předškolní výuka zabezpečena pomocí emailové komunikace, Facebooku nebo listinnou formou. Činnosti jsou koncipovány jako vzdělávací nabídka. Důležitá je podpora a komunikace s rodiči.
- **Individuální vzdělávání** - Povinné předškolní vzdělávání lze plnit i formou individuálního vzdělávání, pokud bude dítě touto formou vzděláváno převážnou část školního roku, je povinen zákonný zástupce tuto skutečnost oznámit ředitelce školy nejpozději 3 měsíce před začátkem školního roku. Plnění povinnosti předškolního vzdělávání formou individuálního vzdělávání lze oznámit ředitelce školy i v průběhu školního roku. Oznámení o individuálním vzdělávání musí obsahovat: jméno, příjmení, datum narození a trvalý pobyt dítěte, uvedení období, ve kterém má být dítě individuálně vzděláváno a důvody pro individuální vzdělávání. Ředitelka školy doporučí zákonnému zástupci oblasti, ve kterých má být dítě vzděláváno. Úroveň osvojování očekávaných výstupů bude ověřena třetí pondělí v měsíci listopadu od 8.00 do 12.00 hodin v mateřské škole ve Velešíně. Náhradní termín je stanoven na první pondělí v prosinci v tutéž dobu a na tomtéž místě. Ověřování očekávaných výstupů bude probíhat formou rozhovoru s dítětem. Pokud zákonný zástupce nezajistí účast dítěte u ověření, ukončí ředitelka dítěti individuální vzdělávání, po ukončení individuálního vzdělávání nelze dítě opětovně individuálně vzdělávat.

5.4.1. Plánování ve třídě mateřské školy – třídní vzdělávací plán

- Učitelky vytvářejí třídní vzdělávací plány na základě vzdělávacího obsahu stanoveného ve ŠVP. Za jejich zpracování nesou odpovědnost, plány mají vždy písemnou podobu.
- Učitelé plánují témata podle věku, schopností, zájmů a potřeb dětí v konkrétní třídě.
- Plánování ve třídě probíhá na základě výsledků z pedagogického diagnostikování.
- Plánování tematických celků probíhá průběžně ve spolupráci obou učitelů ve třídě bez ohledu na směny (zajištění návaznosti a zastupitelnosti)
- Do plánování se zapojují také asistenti pedagoga i samotné děti.
- Plány vycházejí ze vzdělávacích strategií, podmínek a obsahu ŠVP.
- Není nutné realizovat všechny naplánované činnosti, lze je přesunout nebo vynechat.
- Časová dotace je orientační, délka tématu se přizpůsobuje potřebám a zájmu dětí.
- Z jednotlivých vzdělávacích oblastí vybírají očekávané výsledky učení, které se stanou východiskem pro jejich práci.
- Na konci každého tématu probíhá evaluace, při níž učitelé zhodnotí průběh a výsledky vzdělávací práce (krátké zhodnocení, co se podařilo, co děti zaujalo, co je vhodné změnit), případně navrhnou úpravy pro další období.

Pravidla zapisování do třídní knihy

Od 1. 9. 2023 používá MŠ on-line systém Správa MŠ. Prostřednictvím tohoto systému dochází k zapisování do elektronické třídnice. Vzdělávací činnosti jsou zapisovány těmito zkratkami:

SČ – spontánní činnosti

RCV – ranní cvičení

KK – komunitní kruh

VČ – vzdělávací činnosti

PV – pobyt venku

OČ – odpolední činnosti

6 Vzdělávací obsah

Cílem předškolní vzdělávání dle RVP PV jsou očekávané výsledky učení (OVU) z oblastí a kompetencí, které se vzájemně prolínají a propojují. V integrovaných blocích jsou zahrnuty OVU ze čtyř oblastí. Kompetence a jejich OVU jsou popsány v kapitole Vzdělávací strategie.

6.1. Integrované bloky, jejich vzdělávací cíle a očekávané výsledky učení z oblastí

Integrované bloky jsou flexibilní. Nejsou vázány jen na jednu oblast, ale propojují různé vzdělávací oblasti do smysluplného celku. Učitelky rozhodují o délce i pořadí realizace podle

aktuálních potřeb dětí. Bloky jsou rozpracovány v třídním vzdělávacím plánu (TVP) do konkrétních témat a činností, které přizpůsobují věkově smíšenému složení tříd. Společným znakem všech integrovaných bloků v mateřské škole je jejich zaměření – to znamená, že směřují k dosažení jasně stanovených očekávaných výsledků učení (OVU), které jsou základem pro plánování i vyhodnocování vzdělávacího procesu ve třídách. Do každého integrovaného bloku jsou přiřazeny takové OVU, které ho smysluplně vystihují, není cílem, aby v každém integrovaném bloku byly všechny OVU. V průběhu roku by měl TVP obsahovat všechny OVU, tj. žádné nelze nevynechat.

OVU z oblastí jsou pro přehlednost označeny barvami:

- **Dítě a jeho tělo**
- **Dítě a jeho psychika**
- **Dítě a ten druhý a společnost**
- **Dítě a svět**

6.1.1. Přemýšlíme a sníme

Cílem je rozvíjet jazykové a komunikační schopnosti dítěte, jeho myšlení, fantazii, představivost, paměť. Podporovat ve vyjadřování vlastních myšlenek, nápadů, naslouchat, vyprávět, klást otázky, hledat souvislosti a řešit jednotlivé problémy. Poznávat, pojmenovávat a vyjadřovat své emoce i emoce druhých.

OVU Dítě a jeho tělo:

- Orientuje se na svém těle, pojmenuje jeho části a zná jejich funkce.
- Ovládá jemnou motoriku a motoriku mluvidel.

OVU Dítě a psychika:

- Orientuje se v základních emocích a pocitech.
- Navazuje a rozvíjí citové vazby.
- Vyrovná se s neúspěchem.
- Určí a využije při činnostech pravidelnosti, rytmus a zákonitosti, včetně symetrie.
- Vyhledá společné znaky, shodu, podobu, rozdíly objektů, osob a jevů a odhalí vzájemné souvislosti mezi nimi.
- Rozpozná a pojmenuje charakteristické rysy předmětů či jevů a vybere ty, které tyto charakteristiky nemají.
- Pracuje s jednou i s více podmínkami v zadání.
- Využívá myšlenkovou analýzu a syntézu při hře i při praktických činnostech.
- Uplatňuje konstrukční myšlení při sestavování a skládání objektů.
- Správně vyslovuje většinu hlásek, ovládá dech, tempo a intonaci řeči.
- Používá slova ve správném tvaru a gramaticky správně formuluje věty.
- Sluchově rozlišuje různé zvuky, pozná první hlásku ve slově.
- Vypráví jednoduchý děj.
- Rozumí předčítanému textu, vyprávění a soustředěně sleduje děj.

- Analyzuje děj, hodnotí ho, vyjadřuje se k jednání postav.
- Předvídá a usuzuje děj z obrázku i textu, vymyslí alternativní konec příběhu.
- Určí postupným načítáním po jedné počet konkrétních předmětů od 1 do 6 bez ohledu na jejich rozmístění.
- Sestavuje prostorové objekty podle předlohy.
- Určí míru objektů a porovná je pomocí poměřování.
- Roztřídí, vybere, spáruje a zkombinuje objekty na základě jejich vlastností.
- Využije vhodné příležitosti a materiály pro vyjádření své fantazie.

OVU Dítě a ten druhý a společnost:

- Vyjadřuje se pomocí dramatizace, přijímá různé role při dramatických činnostech.
- Zachytí autenticky své představy i prožitky různými výtvarnými prostředky a technikami.

OVU Dítě a svět:

- Respektuje různé formy života.
- Reaguje na bezpečnostní pokyny dospělých v rizikových situacích.
- Jedná bezpečně na komunikacích, v dopravních prostředcích a při jejich používání.

6.1.2. Žijeme v pohybu

Cílem je posilovat zdravý tělesný vývoj dítěte, jeho pohybové schopnosti a uvědomění si vlastního těla. Podporovat rozvoj jemné a hrubé motoriky, grafomotoriky, koordinaci a prostorovou orientaci. Vést dítě k radosti z pohybu, samostatnosti a zdravým pohybovým návykům. Využívat rozmanitost našeho okolí k bádání i různým pohybovým aktivitám.

OVU Dítě a jeho tělo:

- Rozlišuje pomocí všech smyslů.
- Zachovává správné držení těla.
- Zvládá základní pohybové dovednosti
- Koordinuje pohyby těla, ruky a oka
- Zvládá běžné způsoby pohybu v různém prostředí a terénu, prokazuje obratnost.
- Zvládá základy grafomotoriky.
- Vykonává jednoduchý pohyb podle vzoru a provede ho podle pokynu.
- Vyhledává příležitosti k pohybu.
- Zvládá sebeobsluhu.
- Překonává fyzické překážky.
- Využívá příležitosti k samostatnosti a sebeobslužným činnostem.

OVU Dítě a psychika:

- Odloučí se na určitou dobu od rodičů a blízkých a je aktivní i bez jejich opory.
- Využívá analogii a jednoduchou strategii při hře.
- Vyjadřuje své představy různými způsoby, prostředky, technikami i s využitím digitálních technologií.

- Rozpozná rým, rytmituje.
- Postupuje podle slovních i obrazových instrukcí.
- Vybere si knihy nebo časopisy podle svého zájmu.
- Rozlišuje některé symboly, piktogramy, znaky a rozumí jejich významu a funkci.
- Uspořádá objekty podle daných kritérií včetně času.
- Orientuje se v prostoru a rovině, rozliší a pojmenuje prostorové vztahy.
- Porovná kvantitu na základě manipulace, zaznamená ji graficky pomocí čárek a obdobných symbolů.

OVU Dítě a ten druhý a společnost:

- Vyjadřuje se prostřednictvím vokálních, instrumentálních a hudebně pohybových činností.
- Tvoří z rozmanitých materiálů a přírodnin.
- Používá reálné nástroje, předměty a nářadí při rukodělných činnostech.

OVU Dítě a svět:

- Rozlišuje mezi světem přírody a techniky a vysvětlí jejich význam pro člověka a život na Zemi.
- Rozpozná některá nebezpečí a ví, jak se jim vyhnout.

6.1.3. Pečujeme a chráníme

Cílem je pečovat, poznávat a chránit přírodu a naše okolí (poznávání živé i neživé přírody). Posilovat význam zdravého životního stylu a vést k ochraně zdraví. Vést k udržitelnosti (příroda a její zdroje jsou omezené a my můžeme ovlivnit, jak bude svět vypadat v budoucnu). Upevňovat morální hodnoty.

OVU Dítě a jeho tělo:

- Naplňuje své biologické potřeby.
- Zvládá jednoduché pracovní úkony s různými materiály, nástroji, nářadím, náčiním a dalšími pomůckami.
- Prokazuje vytrvalost, sílu a odolnost.
- Má osvojené základní hygienické návyky.
- Rozlišuje, co zdraví prospívá a co mu škodí.
- Chová se bezpečně, používá ochranné pomůcky.

OVU Dítě a psychika:

- Vhodně projevuje emoce vůči sobě, blízkým a cizím osobám
- Přijímá i vyjadřuje pozitivní ocenění.
- Rozpozná, které situace mohou a které nemohou nastat.
- Rozlišuje příčinu a důsledek při hře, ve svém jednání či v příběhu.
- Poznává a pojmenuje osoby, zvířata, věci a jevy, kterými je obklopeno.
- Určí charakteristické vlastnosti geometrických objektů v reálném prostředí, rozliší rovinné a prostorové útvary.

OVU Dítě a ten druhý a společnost:

- Poradí si v nové situaci.
- Zachází šetrně s hračkami, pomůckami, věcmi a vnímá jejich hodnotu.
- Přijímá rozmanitost lidí a vnímá ji jako přirozenou.
- Identifikuje rizika, chová se obezřetně při setkání s neznámými dětmi a dospělými.
- Sděluje informace s ohledem na soukromí a bezpečí svoje i blízkých osob v osobním kontaktu.

OVU Dítě a svět:

- Orientuje se v blízkém prostředí – doma, v mateřské škole i v širším prostředí – v okolí mateřské školy a v obci.
- Pojmenuje a rozlišuje některé objekty ze živé a neživé přírody a zapamatuje si jejich názvy.
- Porovná charakteristiky a vlastnosti objektů z přírody.
- Rozpozná a pojmenuje některé jevy a děje na Zemi.
- Udržuje pořádek v blízkém prostředí.
- Jedná s ohledem na ochranu životního prostředí.
- Rozpozná udržitelné přístupy v běžných životních situacích a umí je uplatnit.
- Zná způsoby ochrany při některých nebezpečných situacích, v kontaktu se zvířaty, rostlinami i v rizikových situacích způsobených různými přírodními podmínkami.

6.1.4. Kamarádíme se, oslavujeme

Cílem je seznámit se s kulturou a tradicemi našeho regionu/města i našimi českými svátky. Umožnit dětem prožívat jejich narozeninové oslavy a svátky. Respektovat a posilovat rodinné vazby. Rozvíjet přátelství, vzájemné sdílení i pomoc.

OVU Dítě a jeho tělo:

- Sladí pohyb s rytmem, zpěvem a hudbou.

OVU Dítě a psychika:

- Ověří správnost řešení.
- Zapamatuje si krátké texty a dokáže je reprodukovat.
- Formuluje instrukce a předá je ostatním.
- Rozliší český jazyk od jiných jazyků.
- Reflektuje čtenářský zážitek a sdílí ho s ostatními.
- Navazuje a udržuje dětská přátelství.

OVU Dítě a ten druhý a společnost:

- Začlenění se do skupiny.
- Přijímá různé sociální role.
- Ovlivňuje směřování společné činnosti.
- Chová se zdvořile v kontaktu s dospělými a dětmi.
- Spolupodílí se na tvorbě pravidel vzájemného soužití.
- Dodržuje pravidla her a jiných činností, požaduje dodržování dohodnutých pravidel i od druhých.
- Přijímá kompromisy, řeší konflikty dohodou.

- Pojmenuje místo a zemi, ve které žije.
- Spolupodílí se na udržování regionálních tradic.

OVU Dítě a svět:

- Orientuje se v dění a změnách v přírodě a ve svém okolí a přizpůsobuje se jim.
- Spolupodílí se na péči o rostliny a živočichy.

6.2. Další projekty a programy

6.2.1. Spolupráce s institucemi

Spolupráce se ZŠ

Naši předškoláci pravidelně navštěvují 1. třídu v období před zápisem a účastní se ukázkové hodiny. Starší žáci z 8. a 9. ročníků připravují pro děti oblíbené akce – mikulášskou nadílku, ukázkou růžičkové koledy o masopustu nebo oslavu Dne dětí na školním hřišti.

Spolupráce se ZUŠ

Mateřská škola podporuje rozvoj nadaných dětí v oblasti hudby, výtvarné a pohybové výchovy, a proto úzce spolupracuje s místní ZUŠ. Ta zajišťuje talentové průzkumy, připravuje pro nás vánoční i jarní koncerty a spolupracuje i v oborech výtvarném a tanečním. Děti, které již ZUŠ navštěvují, se rády prezentují svými výtvary a vystoupeními před kamarády. Spolupráce tak posiluje estetické vnímání, přátelství, sebevědomí i seberealizaci dětí.

Spolupráce s městem Velešín

Se zřizovatelem – městem Velešín – probíhá pravidelná komunikace o rozvoji školy. Zástupci města se účastní významných akcí MŠ a děti i pedagogové se aktivně zapojují do kulturního a společenského života obce.

Spolupráce s dalšími organizacemi

Externí divadla dojíždějící do MŠ – např. Pedro a Godinka, Divoloď, Kos atd.

Plavecká škola Hastrmánek – plavecká výuka ve Větrní.

Studio pohybu České Budějovice – lekce bruslení.

Společnost přátel města Velešína – vánoční výstava „Rouhův betlém“, program „Jak vzniká chléb“ s pečením Jidášů, třídní akce v domě U Kantůrků.

Místní kostel – po Vánocích děti navštěvují kostel, poslouchají výklad pana faráře, zpívají koledy a prohlížejí si betlém.

Pedagogicko-psychologická poradna a SPC – odborná spolupráce při vzdělávání dětí se speciálními potřebami.

Klinický logoped Paed. Jiřina Bártová – pravidelná logopedická péče.

Firma Jihostroj – každoroční sponzorský dar v podobě stavebnic pro rozvoj polytechnických dovedností.

6.2.2. Projekty

Projekt Šablony OP JAK – Cílem projektu je přispět k zajištění rovného přístupu ke kvalitnímu a inkluzivnímu vzdělávání pro všechny děti, žáky a účastníky zájmového vzdělávání prostřednictvím podpůrných personálních pozic, vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení pro zájmové vzdělávání, podpory zavádění inovativních metod vzdělávání za účelem přípravy výuky v souladu s revidovanými rámcovými vzdělávacími programy a podpora dětí, žáků a účastníků zájmového vzdělávání ohrožených školním neúspěchem a z marginalizovaných skupin.

7 Plán autoevaluace

7.1. Plán evaluace podmínek vzdělávání

Oblast Kritérium	/	Sledované ukazatele	Četnost hodnocení	Odpovědné osoby	Způsoby zjišťování
Organizační podmínky		Vhodnost a účelnost organizace dne	Průběžně, min. 2× ročně	Provozní zaměstnanci MŠ, učitelky, ředitelka	Pedagogické rady, konzultace, hospitace
Psychosociální podmínky		Klima školy, způsob komunikace s dětmi, nastavení pravidel, respektování potřeb dětí, týmová spolupráce	Průběžně, min. 2× ročně	Provozní zaměstnanci, učitelky, ředitelka	Hospitace, kontrolní činnost, analýza třídní dokumentace
Životospráva		Stravování,	Průběžně, min.	Učitelky,	Hospitace,

	pobyt venku, respektování individuální potřeby aktivity, spánku a odpočinku dětí	2× ročně	ředitelka	kontrolní činnost, analýza třídní dokumentace
Řízení MŠ	Informační systém MŠ, koncepce MŠ, vymezení kompetencí pracovníků, kontrola a hodnocení práce zaměstnanců	Průběžně, min. 2× ročně	Ředitelka	Směrnice, dotazníky, kontrolní činnost
Spoluúčast rodičů	Vztahy mezi zaměstnanci a rodiči, způsoby komunikace, možnost rodičů podílet se na dění v MŠ, informovanost rodičů	Průběžně, min. 2× ročně	Učitelky, ředitelka	Dotazníky, kontrolní činnost, konzultace
Podmínky vzdělávání dětí s přiznaným podpůrným opatřením	Zajištění podpůrných opatření dle doporučení ŠPZ, spolupráce s odborníky a rodiči	Průběžně, min. 2× ročně	Učitelky, ředitelka	Hospitace, analýza dokumentace, konzultace
Pedagogický tým	spolupráce ped. týmu, zlepšení a rozšiřování pedagogických kompetencí	Průběžně, min. 2x ročně	Učitelky, ředitelka	sebereflexe, konzultace, hospitace, pedagogické rady a provozní porady, účast na DVPP

7.2. Plán evaluace vzdělávacího procesu

Průběžná evaluace (po ukončení tématu)

- Evaluace probíhá po ukončení tématu.

- Zaznamenává se stručně ve formuláři.
- Cílem je zamyšlení nad tím, co se podařilo naplnit, co bylo funkční, případně co by bylo vhodné upravit či co nadále rozvíjet.

Pololetní evaluace ŠVP – TVP PV

- **Jednou za půl roku** (leden a červen) hodnotí učitelky:
  - Přínosy a slabiny vzdělávací nabídky, naplnění OVU, cíle dalšího vzdělávání.

Roční evaluace školy

- **Jednou ročně** vzniká výroční zpráva školy, která shrnuje:
  - Celkový chod školy.
  - Naplňování školního vzdělávacího programu (ŠVP PV).
  - Spolupráci s rodiči.
  - Personální, materiální a organizační zajištění provozu.
  - Vyhodnocení klíčových procesů školy.
- Zpráva je podkladem pro vedení školy a zřizovatele.

7.3. Hodnocení výsledků vzdělávání

Vyhodnocování výsledků vzdělávání spočívá v míře dosahování očekávaných výsledků učení ve vzdělávacích oblastech a klíčových kompetencích. Učitelky je vyhodnocují průběžně a systematicky prostřednictvím metod a nástrojů pedagogického diagnostikování s cílem podpořit každé dítě v jeho učení.

Hodnocení dítěte:

- **3× ročně:** říjen, únor, červen. Slouží k plánování individuální podpory a rozvoje.
- Probíhá formou **záznamových archů** – diagnostika zaměřená na vývoj dítěte s cíli individuálního rozvoje (posílení slabých stránek dítěte).

Portfolia dítěte – zaznamenávají pokroky a výstupy z činností dítěte (lidská postava, grafomotorika, stříhání), další výtvarné práce, fotografie, komentáře, otisky atd.